

Prognoza cen rynkowych podstawowych produktów rolno-żywnościowych

Tadeusz Plichta

Rynek zbóż

Według danych analityków Agencji Rynku Rolnego, w Polsce, w 2014 r. należy spodziewać się dobrych zbiorów zbóż. GUS ocenił, że powierzchnia zasiewów zbóż ozimych pod zbiory w 2014 r. jest zbliżona do notowanej w poprzednim roku i wynosi około 4,4 mln ha. W bieżącym roku uprawy ozime dobrze przetrzymały, a temperatury powietrza i gleby sprzyjały rozwojowi roślin zarówno ozimin, jak i jarych. Analitycy przewidują, że łączna powierzchnia uprawy zbóż w 2014 r. będzie zbliżona do arealu w poprzednim roku. O poziomie plonów i zbiorów zbóż w 2014 r. zadecydują przede wszystkim warunki agrometeorologiczne w dalszym okresie wegetacji, a zwłaszcza w ostatniej fazie okresu oraz podczas żniw. Przewiduje się, że przy przeciętnych warunkach termicznych i wilgotnościowych zbiory zbóż w 2014 r. mogą kształtować się w granicach 28,0 – 28,5 mln ton, tj. na poziomie zbliżonym do uzyskanych w poprzednim roku.

Ocenia się, że w Polsce przewidywany spadek zapasów na koniec bieżącego sezonu oraz niestabilna sytuacja na wschodzie Europy mogą stymulować wzrost cen zbóż. Wzrost ten może być hamowany zwiększeniem importu oraz optymistycznymi prognozami światowych zbiorów zbóż w sezonie 2014/2015, prezentowanymi przez uznane ośrodki analityczne.

W okresie żniw ceny zbóż ulegną sezonowemu obniżeniu. Jednak przewidywany rosnący globalny popyt na zboża może ograniczać ten spadek i we wrześniu 2014 r. ceny zbóż mogą być o 5 - 15% wyższe niż we wrześniu 2013 r. Zespół ekspertów (powołany przez MRiRW) przewiduje, że ceny zbóż w Polsce, w miesiącu wrześniu, będą kształtować się następująco:

Wyszczególnienie	J.m.	Wrzesień
Pszenica ogółem	zł/t	730 - 780
Pszenica konsumcyjna	zł/t	760 - 810
Żyto	zł/t	520 - 560

Rynek wieprzowiny

Rosyjskie embargo na import produktów wieprzowiny z UE (wprowadzone 29 stycznia 2014 r.) spowodowało znaczący spadek krajowych cen trzody chlewnej w lutym br. W miesiącu tym przeciętna cena skupu żywca wieprzowego kształtowała się na poziomie 4,60 zł/kg i była o 11% niższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Nastąpiły trudności ze zbytem. Tendencja ta utrzymuje się do chwili obecnej. Trudności ze zbytem żywca, wynikające z rosyjskiego embarga na unijną wieprzowinę, mogą zniechęcić hodowców w Polsce do kontynuacji chowu trzody chlewnej, zwłaszcza na obszarze objętym ograniczeniami wynikającymi z postanowień KE. Konsekwencją zmniejszenia liczby świń jest ograniczenie produkcji wieprzowiny. Przewiduje się, że w 2014 r. krajowa produkcja tego gatunku żywca będzie mniejsza niż w ubiegłym roku.

Od akcesji Polski do UE krajowe ceny skupu trzody chlewnej w dużej mierze są uzależnione od unijnych cen wieprzowiny i kursu euro. Zdaniem KE, w 2014 r. podaż wieprzowiny w UE nieco wzrośnie w porównaniu z 2013 r., co może przyczynić się do spadku unijnych cen wieprzowiny. W Polsce, we wrześniu 2014 r. ceny tego mięsa także mogą być niższe niż przed rokiem. Zespół ekspertów, biorąc pod uwagę sezonowe wahania cen przewiduje, że średnie ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce, we wrześniu br., będą kształtować się na poziomie 5,30 – 5,70 zł/kg.

Rynek wołowiny i cielęciny

W Polsce, od początku 2014 r., krajowe ceny skupu bydła oraz młodego bydła są niższe niż przed rokiem. Według danych GUS, w lutym br., bydło ogółem (bez cieląt) skupowano średnio po 6,12 zł/kg, tj. o około 8% taniej niż przed rokiem. Zespół ekspertów informuje, że najniższe w bieżącym roku ceny bydła odnotowano na początku marca (5,72 zł/kg). W kolejnych tygodniach ceny skupu bydła rosły. Większy popyt na wołowinę w krajach UE będzie sprzyjał utrzymaniu się unijnych cen tego mięsa na wysokim poziomie, pomi-

mo przewidywanego wzrostu produkcji. Z uwagi na ukierunkowanie się naszego eksportu wołowiny na rynek unijny należy spodziewać się, że również krajowe ceny skupu bydła i młodego bydła opasowego, w okresie objętym prognozą, będą wskazywały tendencję wzrostową. Uwzględniając wahania sezonowe przewiduje się, że do września 2014 r. ceny skupu żywca wołowego mogą kształtować się następująco:

Wyszczególnienie	J.m.	Wrzesień
Bydło ogółem	zł/kg	6,00 – 6,40
Młode bydło rzeźne	zł/kg	6,20 – 6,60

Rynek drobiu

Po spadku cen skupu kurcząt brojlerów w drugiej połowie 2013 r., w styczniu i w lutym br. odnotowano ich wzrost, który był odzwierciedleniem popytu krajowego i zagranicznego na ten rodzaj mięsa. Według danych z zakładów drobiarskich, objętych monitoringiem ZSRIR, w marcu br. ceny skupu kurcząt były względnie stabilne.

W 2014 r. przewidywany jest dalszy umiarkowany wzrost produkcji drobiu. Wzrost krajowej produkcji żywca drobiowego stymulowany będzie poprawą opłacalności produkcji oraz utrzymującym się popytem na drób, z uwagi na jego konkurencyjność cenową wobec innych gatunków mięsa. Spodziewany wzrost krajowej produkcji drobiu, wolniejsze tempo wzrostu jego konsumpcji oraz przewidywane niższe niż rok wcześniej ceny wieprzowiny są czynnikami, na skutek których przeciętne ceny kurcząt brojlerów w trzecim kwartale 2014 r. mogą kształtować się na poziomie niższym niż w roku 2013. Obniżka cen nie będzie jednak znacząca, z uwagi na prognozowany wzrost popytu eksportu na polski drób. Przy uwzględnieniu wa-

hań cenowych, Zespół ekspertów prognozuje, że przeciętne ceny skupu kurcząt brojlerów we wrześniu 2014 roku mogą kształtować się na poziomie 3,80 – 4,10 zł/kg.

Rynek mleka i przetworów mleczarskich

Utrzymujący się na początku 2014 r. zwiększony popyt na artykuły mleczarskie ze strony krajów rozwijających się (zwłaszcza Chin) pozwala sądzić, że koniunktura na świecie, w najbliższych miesiącach, nie powinna pogorszyć się. W tej sytuacji Zespół ekspertów przewiduje, że w warunkach wzmożonego zapotrzebowania na surowiec, krajowe ceny skupu mleka surowego w okresie wiosenno-zimowym br. ulegną sezonowemu obniżeniu, utrzymując się jednak na poziomie wyższym niż przed rokiem.

Zapotrzebowanie krajów rozwijających się na proszek mleczny pozwala zakładać, że krajowe ceny odtłuszczonego mleka w proszku w drugiej połowie 2014 roku nie będą istotnie różniły się od notowanych rok wcześniej (kiedy wahały się w granicach 13,29 – 13,87 zł/kg). W 2014 r. Komisja Europejska przewiduje wzrost produkcji masła w UE, co nasili konkurencję i może spowodować spadek cen tego tłuszczu na rynku krajowym. Zespół ekspertów prognozuje, że do września 2014 r. ceny masła mogą być o 3 - 11% niższe niż w analogicznych miesiącach 2013 r. Uwzględniając wahania sezonowe, przewiduje się następujący poziom cen skupu mleka oraz cen zbytu przetworów mleczarskich:

Wyszczególnienie	J.m.	Wrzesień
Mleko surowe	zł/hl	139 – 149
Masło w blokach	zł/kg	15,70 – 16,80
Mleko odtłuszczone w proszku	zł/kg	13,00 – 13,90